

Lysholt Hansen: Må jeg sige til fru Ellen Strange Petersen, at det er da rigtigt, at udgifterne til biblioteksvæsenet er steget voldsomt i de seneste år, og jeg er en af dem, der glæder mig over, at kommunerne har ønsket at sætte ind netop på det felt. Det er i god overensstemmelse med det, som fru Ellen Strange Petersen sagde om, at man skal tro på nærdemokratiet, for de kommunalbestyrelser, der har brugt disse mange penge til biblioteksvæsenet, skal jo ud og stå til regnskab over for vælgerne for, at de har gjort det. Det er et udtryk, synes jeg nok, for nærdemokrati og for tillid til det kommunale selvstyre.

Til gengæld har det altså vist sig, at det andre steder har ført til, at man ingenting har villet bruge på biblioteksvæsenet, og derfor står vi med disse gennemsnitsudgiftstal, som jeg nævnte, på enogtredive, toogtredive og nogle og halvfjerds kroner, alt efter om det er kommuner med deltids- eller heltidsbibliotek. Det er altså virkelig et spørgsmål om et krav fra borgerne eller i hvert fald noget, som de har erklæret sig villige til at betale.

I øvrigt må jeg tilføje — og det er meget afgørende for mig — at jeg synes ikke, fru Ellen Strange Petersen har ret, når hun siger, at hvis en kommune hellere vil have et rensningsanlæg end et bibliotek, bør de have lov til det. Hvis det er konsekvensen af at gå over til bloktilskud, at det beløb, der overføres på biblioteksområdet fra staten til kommunerne, skal kunne bruges f. eks. til rensningsanlæg i stedet for til biblioteksformål, så biblioteksområdet ignoreres totalt, vil jeg være uhyre betænkelig ved det. Det var det, jeg udtrykte min frygt for, og jeg mener simpelt hen ikke, det kan være rigtigt, at det kan gøres sådan.

Det er også derfor, jeg anser det for meget vigtigt, at vi har fået de tre meget beskedne normkrav, som er angivet i en af de første paragraffer. Det er nemlig nødvendigt, at man har et grundlag i hvert eneste bibliotek for det bibliotekssamarbejde, som er så fornuftigt i dag, mellem primærkommunernes bibliotek, centralbibliotekerne og de videnskabelige og faglige biblioteker. Det bygger på, at man dog har et minimumsgrundlag, for ellers vil der være nogle, der kommer til at tære på de andre og lader andre betale for sig. Det kan ikke være rigtigt, efter at vi har

fået en kommunalreform, at de kommuner, der ikke synes, de vil løse denne opgave, siger til deres borgere, fordi vi har en fri låneret — som jeg meget vil bede om at vi bevarer —: I kan bare bruge det nærmeste købstadsbibliotek, lad dem betale for os. Det mener jeg egentlig ikke er forsvarligt og heller ikke i overensstemmelse med kommunalreformen. Man kan selvfølgelig gøre sådan, som fru Ellen Strange Petersen siger: lade folk betale pr. lån. Jeg troede sådan set, det var en tanke, som var helt passé; efter at selv UNESCO har vedtaget denne regel om, at udlån fra biblioteker bør være gratis, troede jeg egentlig, det var passé, at man ville prøve at bringe os ned på dette noget u-landsagtige stadium at indføre en låneafgift, som vil gøre det nødvendigt, at vi skelner mellem befolkningsgrupperne, mellem hvem der skal have det gratis, og hvem der skal betale, for der er vel ingen, der vil komme og sige, at børnene eller folkepensionister eller elever, der bruger bøger til undervisning, også skulle betale pr. bog, de lånte. Skulle de også betale, når de var henne for f. eks. at skrive stil og lånte nogle af bøgerne dér? Det kan vist ikke være rimeligt.

Lad mig så sige med hensyn til AV-midlerne og beatplader, som fru Ellen Strange Petersen ikke mener man nødvendigvis bør udlåne, at det er altid en subjektiv bedømmelse. Jeg mener, vi må have det sådan, at alene kvalitetskravet er afgørende for, hvad et bibliotek køber ind, og ikke arten hverken af musik eller bøger. Derfor har jeg den opfattelse, at beat også skal med; jeg har ikke meget begreb om det område, men jeg har nogle sønner, der har det, og de siger, at det kan have virkelig kvalitet, og det tror jeg på.

Til slut må jeg sige til hr. Kaj V. Andersen, at jeg synes, han skal være klar over, da han nu rakkede så voldsomt ned på tilsynet og på rationaliseringen, at det, der er nået i disse år ifølge rationaliseringsbetænkningen, som hr. Kaj V. Andersen dog havde læst om i bemærkningerne, er, at antallet af bibliotekarere, altså de højestlønnede i bibliotekerne, bl. a. i kraft af det arbejde, der er udført af tilsynet, i dag er faldet fra godt 70 pct. til 30 pct. Det er det, der kommer ud af et fornuftigt samarbejde; at andre grupper med en lavere uddannelse er gået ind og har